

چهارسوق بزرگ

معرفی
چهارسوق بزرگ بازار تهران بیش از ۴۵۰سال قدمت دارد و در سال ۱۲۵۶ از به‌عنوان یکی از آثار ملی ایران به ثبت رسید.

نشانی
خیابان پانزده خرداد، بازار بزرها، چهارسوق بزرگ

گچ‌بری‌های نفیس و طاقی‌های آجری

چهارسوق در دوره‌های زندگی و قاجاریه ساخته شد و یکی از قدیمی‌ترین بناهای تهران در بازار بزرگ محسوب می‌شود. از چهارسوق به‌عنوان قلب بازار هم یاد می‌شود، چون از شمال به چهارراه بین‌الرحمین و پله شیرازی‌ها و در نهایت به خیابان پانزده خرداد می‌رسد. از جنوب هم به بازار مسگرها و گذر لوطی صالح و در نهایت به خیابان مولوی منتهی می‌شود. از شرق به کوچه آهنگران و بازار حضرتی و در نهایت به چهارراه مولوی رسیده و از غرب نیز به چهارسوق کوچک و بازار زید و بازار کفاش‌ها می‌رسند. این بخش از بازار گچ‌بری‌های نفیس و ارزش معماری بالایی دارد. سقف چهارسوق کوتاه و گنبدی شکل بوده و طاق‌های ضریبی در آن وجود دارد که با کاشی‌کاری، مفرنس‌کاری و آجرکاری تزئین شده‌اند. یک نورگیر هم در انتهای سقف معمولاً نور و اکسیژن این قسمت از بازار را تامین می‌کند. چهارسوق بزرگ در سال ۱۳۹۶ به همت ۳معمار داخلی و ۸ معمار از دانشکده آخن آلمان در قالب توافقی که بین سازمان میراث فرهنگی و دانشکده معماری آخن بسته شده بود مرمت شد.

چهارسوق؛ قلب بازار تهران

این منطقه از بازار از قدیم یکی از نقاط حیاتی بازار از نظر اقتصادی بوده به این دلیل که این چهارراه به‌عنوان مرکز و قلب بازار تهران شناخته می‌شد و همچنان به همین نام آن‌را می‌شناسند. در چهارسوق پاساژها و مغازه‌های زیادی وجود دارد و این بازار بورس کالای خاصی نیست و در آن انواع و اقسام کالاهای مختلف به فروش می‌رسد. کالاهایی مثل انواع پوشاک زنانه و مردانه، عطر و ادکلن، کیف و کفش، کلاه، لوازم آشپزخانه، پارچه و… در این بازار یافت می‌شود. در کنار خرید از چهارسوق می‌توان از مسجد جامع، کوچه هفت تن و امزاده زید هم بازدید کرد.

گردش در این سراها هم فال و هم تماشا است

پرسه در دالان‌های دلگشا

سرای امیرکبیر

معرفی
سرای امیرکبیر بازار تهران که با نام سررای امیر یا سرای اتابکبه نیز شناخته می‌شود، حدود ۱۷۵سال قدمت دارد و به دستور امیرکبیر ساخته شد.

نشانی	بازار تهران، بین بازار کفاش‌ها و بازارعباس آباد
قدمت	۱۷۵سال

بورس پارچه

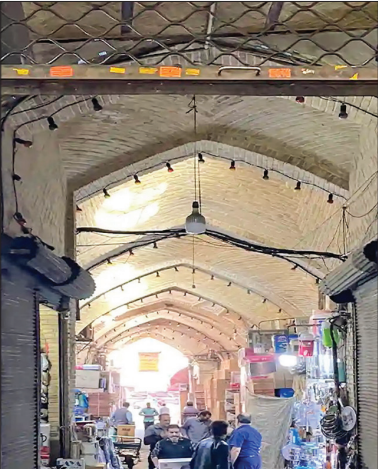
سرای امیر از سراهای اصلی فروش پارچه در بازار تهران است که ۳دالان ورودی و ۳حیاط دارد. دالان اول یعنی سرای امیر از بازار امیر، دالان غربی از بازار کفاش‌ها و دالان شمالی از بازار خیاط‌ها روبه‌روی آرامگاه امامزاده زید(ع) شروع می‌شوند. همچنین در وسط حیاط سوم، بازارچه امیرکبیر قرار دارد. در این سراهر نوع پارچه ایرانی و خارجی را می‌توان پیدا کرد؛ البته بیشتر مغازه‌های این راسته پارچه‌ها را با متر از بالا و عمده می‌فروشند، اما هستند مغازه‌دارانی که پارچه با متر از کم هم عرضه می‌کنند.

سرای حاج هادی

معرفی
سرای حجاج هادی در ابتدای بازار سیداسماعیل واقع شده و بورس لوازم خانگی محسوب می‌شود.

نشانی	خیابان مصطفی خمینی، بازار سیداسماعیل، سرای حاج هادی
قدمت	۱۵۰سال

چطور برویم: از بازار سر بولک وارد بازار سیداسماعیل شوید. بعد به سمت راست بپیچید تا به سرای حاج هادی برسید.

مقصد خریداران لوازم خانگی

در سرای حاج هادی دهه‌ها مغازه برای فروش انواع لوازم‌خانگی و لوازم آشپزخانه مانند انواع ظروف، قابلمه، کتری و قوری و… به‌صورت خرد و عمده می‌پردازند. در اینجا اغلب فروشندگان عمده‌فروش هستند؛ به‌صورتی که برخی از فروشندگان عبارتی مانند «تک فروشی نداریم» را در ورتیرن مغازه خود درج کرده‌اند. البته هستند فروشندگانی که در مشیرخلوت کالای خود را به‌صورت خرد عرضه می‌کنند. از مکان‌های معروف در اطراف مشیر خلوت می‌توان به بازار مسجد جامع، سرای حاج حسن و بازار طوس اشاره کرد.

سرای دالان دراز

معرفی
سرای دالان دراز نیم‌قرنی می‌شود که به بازار آجیل‌فروش‌های تهران معروف است و قبل از آن کاروانسرای قدیمی و بزرگ بوده که بین بازار آهنگران و بازار چهل تن قرار داشته است.

نشانی	بازار سیداسماعیل، بین برادران نیری و بازارغریبان
قدمت	۱۵۰سال

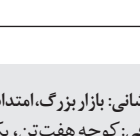

چطور برویم: از بازار آهنگران وارد بازار چهل تن شوید. بعد به سمت چپ رفته تا به سرای دالان دراز برسید.

از آجیل تا گیاهان دارویی

سرای دالان دراز ۰۰ متر طول دارد و در آن بیش از ۵۰مغازه به فروش انواع آجیل و خشکبار، ادویه، پلاستیک و مواد پلیمری و… فروخته می‌شود. طبقه بالای آن نیز انبار نگهداری کارتن‌های مقوایی است. سرای گلشن شکن آورودی دارد که یکی نرسیده به بازار سیداسماعیل و دیگری در بازار حضرتی قرار دارد. در کنار فروش پوشاک وجود دارد. مشتریان بعد از خرید از این

بازار می‌توانند هم به زیارت امامزاده چهل تنان و امامزاده سیداسماعیل (ع) بروند و هم از کوچه هفت تن و بنای مسجد جامع، سرای حاج هادی محسوب می‌شوند.

سرای گلشن شکن

معرفی
سرای گلشن شکن در گذشته کاروانسرای بوده که از آن به‌عنوان محلی برای دباغی استفاده می‌شده، اما امروزه این سرای بورس فروش انواع ظروف ملامین شده است.

نشانی	چهارراه مولوی، نرسیده به سیداسماعیل
قدمت	۲۰۰سال

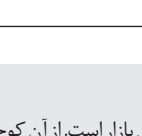

چطور برویم: از خیابان مصطفی خمینی وارد بازار سیداسماعیل شوید. بعد به سمت چپ بپیچید تا به سرای گلشن شکن برسید.

بورس ظروف ملامین

سرای گلشن شکن در ۲طبقه شکل گرفته است. در طبقه اول آن انواع کالاهای نظیر ظروف ملامین، لوازم خانگی، پلاستیک و مواد پلیمری و… فروخته می‌شود. طبقه بالای آن نیز انبار نگهداری کارتن‌های مقوایی است. سرای گلشن شکن آورودی دارد که یکی نرسیده به بازار سیداسماعیل و دیگری در بازار حضرتی قرار دارد. در کنار خرید از سرای گلشن‌شکن می‌توان از خانه‌موزه شهید

مدرس، چنار کهنسال تهران و بازار بزرگ رضا، حسینیه ساداتاخوی، پاساژ امیر، حمام کشوریه و سلیمانیه و کنیسه حاجاش هم بازدید کرد.

✓ سجیده‌مرادی

اهالی بازار اصطلاحات مخصوص خودشان را دارند، از حجره و تیمچه گرفته تا راسته و سرا، نام‌های متنوعی برای بخش‌های مختلف بازار در نظر می‌گیرند. در قلب تپنده اقتصاد پایتخت سراهای بسیاری وجود دارد که نام و نشان آنها برای اغلب تهرانی‌ها آشنا و شناخته شده است. سراها، گذرهای مسقفی هستند که داستان و تاریخچه خود را دارند و راسته‌ای برای فروش کالا و محصولاتی خاص محسوب می‌شوند؛ سراهایی مانند حاج حسن، امیرکبیر، مشیرخلوت، دالان دراز، دلگشا، گلشن شکن، رحیمیه و حاج هادی، مقاصدی مناسب برای گشت‌وگذار در بازار به‌شمار می‌روند.

● ویژه‌نامه روز پنجشنبه

● ۱۸ مرداد ۱۴۰۳

● شماره ۴۹

سرای ملی

معرفی
سرای ملی یک پاساژ تقریباً نوساز در بازار است که یکی از مراکز فروش انواع لباس زنانه خانگی، مجلسی و اداری به‌صورت عمده محسوب می‌شود.

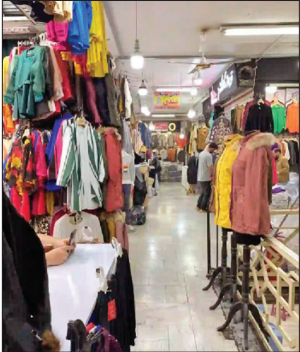
نشانی
خیابان پانزده خرداد، بازار عباس‌آباد، کوچه حمام‌چال

خرید از حراجی‌ها

این پاساژ بزرگ چند ورودی در بازار مسگرها و کوچه حمام‌چال دارد. اگر دنبال خرید لباس زنانه با قیمت مناسب هستید؛ این سرا یکی از گزینه‌هایی است که می‌توانید از آن خرید کنید. در طبقات مختلف این سرا انواع لباس زنانه متناسب با آب و‌هسوی هر فصل وجود دارد و در انتهای فصل تقریباً اکثر فروشندگان مازاد لباس‌های فصل قبل را به حراج می‌گذارند. بسیاری از تولیدی‌های پوشاک تهران در سرای ملی فعالیت دارند؛ به همین دلیل هم این سرا از شناخته‌شده‌ترین مراکز فروش پوشاک زنانه تهران است. مزیت خرید از این سرا، قیمت پایین محصولات ارائه شده مثل مانتو، شلوار، لباس مجلسی و لباس بچه‌گانه است.

جدیدترین سرای بازار

معماری سررای ملی شبیه به معماری سراهای تاریخی بازار طراحی شده اما در واقع جدیدترین سرای بازار محسوب می‌شود که قدمت آن به اندازه بقیه سراها نیست. مغازه‌های مختلف این سرا در بخش مرکزی بازار قرار گرفته و معمولاً فروشندگان مغازه‌های پراکنده در سطح شهر، این سرا را برای تامین کالاهایشان انتخاب می‌کنند. طبقه پایین این سرا به فروش پوشاک آقایان، خصوصاً شلوار اختصاص دارد. می‌توانید برخی از برندهای بسا کیفیت و قیمت مناسب را هم در این مغازه‌ها پیدا کنید. در سال‌های اخیر تعدادی از فروشندگان تصمیم به تک‌فروشی گرفته‌اند. از آنجا که این سرا شبیه به یک پاساژ جزا از بافت تودرتوی بازار است، بیشتر گردشگران فقط با هدف خرید این سرا را انتخاب می‌کنند، چرا که در سرای ملی خبری از جاذبه‌های تاریخی و معماری بافت بازار نیست.

● نشانی: بازار بزرگ، امتداد جنوبی چهارسوق بزرگ

معرفی: کوچه هفت‌تن، یکی از کوچه‌های آشتی‌کنان تهران در دل بازار است. از آن کوچه‌های تنگ که قدم‌زن در آن حال و هوای تهران قدیم را به‌رنگدزان منتقل می‌کند. نام این کوچه به تکبیه‌ای قجری در همین گذر اشاره دارد؛ تکبیه‌ای که نشانی از آن باقی‌نمانده و جای خود را به مسجد و مدرسه علمیه داده است. در انتهای این کوچه و در میان مغازه‌های پارچه و لباس فروشی، عمارتی زیبا متعلق به محمدحسن اعتمادالسلطنه نویسنده و مترجم مشهور دوره ناصرالدین‌شاه قاجار پیش روی رهگذران قرار دارد.

کوچه هفت‌تن